

DİL VE KONUŞMA GÜÇLÜĞÜ

Bireylerin dili anlama, kullanma, konuşma seslerini doğru üretme veya akıcı bir şekilde konuşma konusunda yaşadığı zorlukları ifade eden bir özel eğitim alanıdır. Bu güçlükler, çocuğun akademik başarısını, sosyal ilişkilerini ve günlük yaşam becerilerini olumsuz etkileyebilir.

Sözel iletişimde farklı seviye ve biçimlerde ortaya çıkan aksaklıklar ve düzensizlikler nedeniyle dili kullanma, konuşmayı edinme ve iletişimdeki güçlüklerin, bireyin eğitim performansı ve sosyal uyumunu olumsuz yönde etkilemesi durumudur.

HAVZA MUZAFFER TAHMAZ REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

DİL VE KONUŞMA GÜÇLÜĞÜ

YAŞ GRUPLARINA GÖRE BELİRTİLER

0-2 Yaş (Bebeklik Dönemi)

- 6 ayı geçmesine rağmen babıldama sesleri çıkarmama (örneğin "ba-ba" veya "da-da" gibi).
- 12. aya kadar anlamlı kelimeler söylememesi ("anne", "baba" gibi).
- 18 aya kadar basit kelimeleri taklit etmemesi.
- İsteklerini ağlama dışında ifade edememesi.
- Söylenenleri anlamakta güçlük çekmesi (basit komutlara tepki vermeme).

2-4 Yaş (Erken Çocukluk Dönemi)

- Kelime dağarcığının yaşıtlarına göre çok sınırlı olması.
- Cümle kurmada zorlanma, kelimeleri eksik söyleme.
- Konuşma sırasında sık sık tekrarlar yapma veya duraksamalar yaşama.
- Sesleri yanlış veya eksik söyleme ("kedi" yerine "tedi" gibi).

5-7 Yaş (Okul Öncesi ve İlkokul Dönemi)

- Konuşma anlaşılabilirliğinin düşük olması (yabancılar tarafından anlaşılamama).
- Bazı harfleri veya kelimeleri sürekli yanlış telaffuz etme.
- Kekemelik belirtileri gösterme (kelimeleri tekrar etme, takılma).
- Ses tonunda anormallikler (çok kısık, çok tiz veya boğuk konuşma).
- Cümleleri eksik veya bozuk kurma.
- Sosyal ortamlarda konuşmaktan kaçınma.

7 Yaş ve Üzeri (Okul Çağı ve Yetişkinler)

- Konuşurken kelime bulmada güçlük çekme.
- Konuşma akıcılığında bozukluk (kekemelik, hızlı konuşma).
- Dilin gramer yapısında hatalar yapma.
- Sosyal iletişimde zorlanma, duygularını sözlü olarak ifade edememe.
- Ses kısıklığı, ses yorgunluğu, konuşurken çabuk yorulma.

AİLELERE ÖNERİLER

- Dil ve konuşma sorunu olduğunu sezdiğiniz ya da kuşkulandığınız çocuğun bir dil ve konuşma terapisti tarafından değerlendirilmesini sağlayınız.
- Çocuğunuzun nasıl konuştuğundan çok ne söylediğine dikkat edin. Eğer nasıl konuştuğuna dikkat etmek istiyorsanız, olumsuzluklara değil olumlu davranışlara dikkat edin ve bunları pekiştirin. Çocuğunuzun yapamadıklarını düzeltmeye çalışmak yerine, yapabildiklerinden yola çıkarak yapamadıklarını neden yapamadığının farkına varmasını sağlamak yoluyla sistemi kavramasına yardımcı olun.

ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER

Konuşma öğrenilen bir beceridir ve konuşma konuştukça gelişen ve pekiştirilen bir beceridir. Öğretmen sınıfta konuşmasıyla iyi bir model olmalıdır. Çocuğa konuşmanın kendi dilek ve duygularını ifade etmeye yarayan bir iletişim aracı olduğu hissettirilmelidir. Çocuk konuşmaya istekli hale getirilmelidir. Düzgün konuştuğunda bunun öğretmeni tarafından fark edilip takdir edildiğini ve her zaman edileceğini bilmelidir. Sınıf içerisinde grup önünde o veya arkadaşları konuşmalarından dolayı sert bir şekilde eleştirilmemelidir. Bu çocukta konuşmaya karşı tepki yaratabilir, korku geliştirmesine neden olabilir. Çocuk konuşurken ilgiyle ve sabırla dinlenmelidir.

